

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ «Кілійський транспортний фаховий коледж
Державного університету інфраструктури та технологій»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ДУІТ

від «15» 11 2020 р.

№ 32-04-492/3

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ
ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
У ВСП «КІЛІЙСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ»**

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
ВСП «Кілійський транспортний
фаховий коледж ДУІТ»

«15» 10 2020 р.

Протокол № _____

м. Кілія

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про форми організації навчання та види навчальних занять у Відокремленому структурному підрозділі «Кілійський транспортний фаховий коледж Держаного університету інфраструктури і технологій» розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» регламентує процедуру встановлення форм навчання та видів навчальних занять.

1.2. Метою даного Положення є визначення форм навчання та видів навчальних занять у Відокремленому структурному підрозділі «Кілійський транспортний фаховий коледж Держаного університету інфраструктури і технологій».

2. ФОРМИ НАВЧАННЯ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

2.1. Навчання здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Кілійський транспортний фаховий коледж Держаного університету інфраструктури і технологій» здійснюється за такими формами:

- денною;
- заочною.

2.1.1. Денна форма навчання – це форма здобуття певного рівня вищої освіти, яка побудована на принципі особистісного спілкування здобувача освіти і викладача та самостійної роботи здобувачів освіти у визначеному навчальним планом та розкладом занять обсязі. Оволодіння передбаченими компетентностями забезпечується поєднанням теоретичного навчання, практичної підготовки та виконання індивідуальних завдань, встановлених навчальним планом.

Денна форма навчання є основною формою здобуття в Коледжі освітнього рівня молодшого спеціаліста та фахового молодшого бакалавра з відривом від виробництва. Ця форма зобов'язує здобувача освіти бути щодня присутнім на заняттях відповідно до графіка навчального процесу та розкладом занять.

Навчання в Коледжі здійснюється посеместрово. Термін навчання та кількість аудиторних годин врегульовуються навчальним планом обраної спеціальності (спеціалізації).

2.1.2. Заочна форма навчання є формою здобуття в Коледжі освітнього рівня молодшого спеціаліста та фахового молодшого бакалавра без відриву від виробництва.

Заочна форма навчання не зобов'язує здобувача освіти бути щодня присутнім на заняттях, але вимагає бути присутнім у Коледжі під час заліково-екзаменаційних сесій. Організація навчально-виховного процесу для здобувачів освіти заочної форми навчання здійснюється під час сесій і в міжсесійний період. Термін навчання врегульовуються навчальним планом обраної спеціальності (спеціалізації).

Основною формою роботи заочної форми навчання в міжсесійний період є виконання ним індивідуальних завдань та самостійна робота здобувачів освіти.

Протягом сесії здійснюються всі форми організації навчального процесу та види навчальних занять, передбачені навчальним планом.

Міжсесійний період здобувача освіти заочної форми навчання – це період упродовж якого здобувач освіти працює над засвоєнням навчального матеріалу як самостійно, так і під керівництвом викладача.

Організація навчання за заочною формою під час сесій і в міжсесійний період здійснюється відповідно до графіка навчального процесу та робочих навчальних планів на поточний рік, які доводяться до відома всіх здобувачів освіти перед початком навчального року.

Особи, які навчаються за заочною формою, мають статус здобувача освіти і на них поширюються права та обов'язки, визначені чинним законодавством.

Навчання за денною та заочною формами навчання здійснюється як за кошти державного бюджету, а також на підставі договорів між Університетом та підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами.

2.2. Навчальний процес у Кілійському транспортному фаховому коледжі (далі КТК) здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття,
- практична підготовка,
- виконання індивідуальних завдань,
- самостійна робота здобувачів освіти,
- контрольні заходи.

2.3. Основними видами навчальних занять у коледжі є:

- лекція;
- лабораторне заняття;
- практичне заняття;
- семінарське заняття;
- індивідуальні завдання;
- консультація;
- практична підготовка здобувача освіти;
- самостійна робота здобувача освіти.

2.3.1. Лекція – вводить здобувачів освіти в ту чи іншу галузь наукових знань, знайомить їх з основними науково-теоретичними положеннями і методологією даної науки, показує її взаємозв'язок з іншими галузями знань. Закладаючи основи наукових знань, лекція визначає зміст інших видів навчальних занять і тому займає провідне положення стосовно них.

Як правило, лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Лекції проводяться викладачами Коледжу, а також провідними науковцями або спеціалістами, запрошеними для читання лекцій.

Лекції проводяться у відповідно обладнаних приміщеннях – аудиторіях для однієї академічної групи здобувачів освіти.

Викладач зобов'язаний дотримуватися навчальної програми щодо тем лекційних занять, але не обмежується в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів освіти.

2.3.2. Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому здобувач освіти під керівництвом викладача особисто проводить експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни.

Сутність лабораторних занять полягає у тому, що здобувач освіти за завданням та під керівництвом викладача виконують різні досліди, спостереження, вимірювання, розраховують параметри, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття сприяють глибокому засвоєнню знань, активізують пізнавальну діяльність, дають навички наукового та технічного експерименту, вчать вмінню оцінювати результати експерименту.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторні макети, установки тощо). В окремих випадках лабораторні заняття можуть проводитися в умовах реального професійного середовища (наприклад, в наукових лабораторіях). Лабораторне заняття проводиться зі здобувачами освіти, кількість яких не перевищує половини академічної групи.

Перелік тем лабораторних робіт визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Заміна лабораторних робіт іншими видами навчальних занять, як правило, не допускається.

Лабораторна робота включає проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань теми заняття, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захист перед викладачем.

Виконання лабораторної роботи оцінюється викладачем. Підсумкова оцінка виставляється в журналі обліку виконання лабораторних робіт. Підсумкові оцінки, отримані здобувачем освіти за виконання лабораторних робіт,

враховуються при виставленні семестрової підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

2.3.3. Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем освіти відповідно до сформульованих завдань.

Основною метою практичних занять є закріплення та поглиблення знань, отриманих на лекціях та під час самостійної роботи, а також формування вміння застосовувати їх для розв'язування практичних задач. Разом з тим, на цих заняттях, здійснюється активне формування і розвиток у здобувачів освіти навичок і якостей, які необхідні для наступної професійної діяльності.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою. Практичне заняття з іноземної мови проводиться зі студентами, кількість яких не перевищує половини академічної групи.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння здобувачами освіти необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх на занятті.

Вказані методичні засоби готуються викладачем, якому доручено проведення практичних занять, за погодженням з викладачем даної навчальної дисципліни.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів освіти, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Оцінки, отримані здобувачем освіти за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Дисципліни, за якими плануються лабораторні роботи та практичні заняття та їх об'єми, визначаються за навчальним планом Коледжу.

2.3.4. Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих здобувачі освіти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів).

На семінарах здобувачі освіти розширюють, поглиблюють та закріплюють основи теоретичних знань, які отримали на лекції. На семінарах здобувачі освіти вчаться вільно висловлювати науково-теоретичні положення, відстоювати свою думку, розвивають самостійність мислення.

Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою.

Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені здобувачами освіти реферати, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо.

Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у відповідний журнал. Отримані здобувачем освіти оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

2.3.5. Самостійна робота здобувача освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Під час самостійного вивчення навчальних матеріалів, літератури в ході підготовки до семінарів, лабораторних занять у процесі виконання курсових робіт у здобувача освіти нерідко виникає потреба порадитися з викладачем, з'ясувати складні питання, отримати рекомендації за методикою навчальної роботи. Ця потреба задовольняється шляхом організації консультацій.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача освіти, регламентується навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не

більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з конкретної дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувача освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти. Для самостійної роботи здобувачу освіти також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література.

Залежно від особливостей дисциплін викладач може видавати здобувачам освіти різні види завдань самостійної роботи:

- робота з відповідними підручниками та особистим конспектом лекції;
- самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту;
- робота з довідковою літературою;
- написання рефератів, повідомлень;
- творчі завдання (доповіді, проекти, есе, огляди, тощо);
- виконання підготовчої роботи до лабораторних та практичних робіт;
- виконання індивідуальних графічних, розрахункових завдань;
- підготовка письмових відповідей на проблемні питання;
- виготовлення наочності;
- складання картотеки літератури за змістом наступної фахової діяльності;
- підбір власної бібліотеки з основних напрямів наступної фахової діяльності.

Викладач не обмежується у виборі інших завдань до самостійної роботи при відповідності змісту завдання робочій навчальній програмі дисципліни.

Успішне виконання завдання самостійної роботи можливе за умови наявності у здобувачів освіти певних навичок: вміння працювати з книгою (складати план, конспект, реферат); проводити аналіз навчального матеріалу (складати різні види таблиць, проводити їх аналіз).

Самостійні завдання повинні, як правило, виконуватись у зошиті для самостійних робіт, на окремих альбомних листах у вигляді креслень, графіків, кросвордів, анатомічних рисунків у альбомах тощо.

Самостійна робота здобувача освіти над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці Коледжу, навчальних кабінетах, а також в домашніх умовах.

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений навчальним планом для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

2.3.6. Індивідуальні завдання з окремих дисциплін (реферати, розрахункова частина, графічні, курсові роботи та проекти тощо) застосовується для підвищення рівня підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей здобувачів освіти та проводиться з окремими здобувачами освіти.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачем освіти самостійно при консультуванні викладачем.

2.3.7. Курсові роботи (проекти) виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами освіти за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсових робіт (проектів) повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху.

Порядок затвердження тематики курсових робіт (проектів) і їх виконання визначається навчальним планом.

Керівництво курсовими роботами (проектами) здійснюється, як правило, найбільш кваліфікованими викладачами.

Захист курсової роботи (проєкту) проводиться перед комісією в складі двох викладачів циклової комісії за участю керівника курсової роботи (проєкту).

Результати захисту курсової роботи (проєкту) оцінюються за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

Курсові роботи (проєкти) зберігаються протягом трьох років, потім списуються в установленому порядку.

2.3.8. Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач освіти отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи здобувачів освіти, залежно від того, чи викладач консультує з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Призначення консультацій для здобувачів освіти полягає у:

- поглибленні знань здобувачів освіти з дисципліни, що вивчається;
- наданні відповідей здобувачам освіти на незрозумілі або неясні питання;
- наданні відповідей на застосування теоретичних положень до розв'язання практичних вправ.

Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій з конкретної дисципліни, визначається навчальним планом і не може перевищувати однієї години.

2.3.9. Практична підготовка здобувачів освіти Коледжу є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього рівня молодшого спеціаліста та фахового молодшого бакалавра і має на меті набуття здобувачем освіти професійних компетентностей.

Практична підготовка здобувачів освіти Коледжу здійснюється на передових сучасних підприємствах і організаціях галузей водного господарства.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача Коледжу (керівника практики) та спеціаліста з даного фаху (керівника від бази практики).

Програма практичної підготовки та терміни її проведення визначаються навчальним планом.

Організація практичної підготовки здобувачів освіти регламентується відповідним Положенням Коледжу.